

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

(«Ազգային ժողովի 2016 թվականի դեկտեմբերի 16-ի ԱԺՈ-267-Ն որոշման հավելվածի 25-րդ կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված պահանջներին համապատասխան)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 2. Հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում նշված հասկացությունները օգտագործվում են հետևյալ իմաստով՝
ա) **թանկարժեք մետաղներ**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իր չհանդիսացող ոսկի, արծաթ, պլատին և պլատինային խմբի մետաղներ (պալադիում, իրիդիում, ռոդիում, ռուտենիում և օսմիում)՝ ցանկացած տեսքով և վիճակում (բնակտոր, գտարկված, ձուլակտոր, հումք, համաձուլվածք, նախապատրաստվածքներ, կիսաֆարրիկատ, քիմիական միացություն, մետաղադրամ, ջարդոն, թափոն և այլն)։

բ) **թանկարժեք քարեր**՝ բնական, անմշակ և մշակված՝ ալմաստ, գնրուխտ, սուտակ, շափյուղա, ալեքսանդրիտ և բնական մարգարիտ։

գ) **թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իր**՝ թանկարժեք մետաղներից կամ թանկարժեք և գունավոր մետաղների համաձուլվածքներից նպատակային նշանակության և օգտագործման համար պատրաստված պատրաստի արտադրանք, որն իր վրա կարող է ունենալ նաև ոչ թանկարժեք մետաղներից այլ բաղադրատարրեր։

դ) **թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի արտադրություն**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող իրի արտադրական գործընթաց։

ե) **թանկարժեք մետաղների գտարկում (աֆինաժ)**՝ այլ խառնուրդներից և ուղեկցող տարրերից թանկարժեք մետաղների կորզման և մաքրման մետալուրգիական գործընթաց։

զ) **գտարկված թանկարժեք մետաղներ**՝ գտարկող կազմակերպությունների կողմից արտադրված Հայաստանի Հանրապետության կամ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան՝ թանկարժեք մետաղների ցանկացած չափի ձուլակտորներ, մանրագնդիկներ, փոշի, որոնք պետք է ունենան հիմնական թանկարժեք մետաղի 99,5 տոկոսից ոչ պակաս պարունակություն։

է) **թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք**՝ վաճառողի կողմից հրապարակային պայմանագրի կանոններին համապատասխան՝ անձնական, ընտանեկան, տնային կամ այլ օգտագործման համար նախատեսված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի առուվաճառք:

ը) **թանկային ոսկի**՝ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ոսկի:

թ) **ստանդարտացված ձուլակտոր**՝ ցանկացած չափի և սույն օրենքով նախատեսված հարգերին համապատասխանող թանկարժեք մետաղից պատրաստված ձուլակտոր, որը արտադրվել է գտարկող կազմակերպությունում:

ժ) **հարգ**՝ չափանիշ, որը ցույց է տալիս թանկարժեք մետաղների կշռային պարունակության չափը համաձուլվածքի մեկ հազար կշռային միավորի մեջ:

ժա) **հարգորոշում**՝ նյութերի և իրերի մեջ տարբեր մեթոդներով թանկարժեք մետաղների պարունակության որոշում:

ժբ) **հարգադրոշմ**՝ դրոշմ, որը հավաստում է թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի մեջ թանկարժեք մետաղի պարունակության չափը մեկ հազար կշռային միավորի մեջ (հարգ):

ժգ) **հարգադրոշմում**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի մետաղային մակերևույթին համապատասխան հարգի դրոշմման տեխնոլոգիական գործողություն:

ժդ) **տարբերանիշ**՝ դրոշմ, որը ցույց է տալիս թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգորոշողին և (կամ) հարգադրոշմողին:

ժե) **անվանանիշ**՝ նշան, որը հավաստում է թանկարժեք մետաղից պատրաստված իրի արտադրողին:

ժզ) **տրոյական ունցիա**՝ թանկարժեք մետաղների զանգվածի չափման միավոր, որը հավասար է 31,1034807 գրամի:

ժէ) **գտարկող կազմակերպություն**՝ օրենքին համապատասխան թանկարժեք մետաղների գտարկման, թանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրություն իրականացնող կազմակերպություն:

ժը) **թանկարժեք մետաղների դիլերներ**՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված առուվաճառք իրականացնող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք, այդ թվում՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնող անձինք:

ժր) **կախոց**՝ սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա» կետով նախատեսված դեպքերում հարգորոշողի կողմից անմիջապես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա ամուր, անվնաս թելով կախված կապարե կնիք:

(2-րդ հոդվածը լրաց. 26.05.08 ՀՕ-93 Ե, փոփ. 08.12.10 ՀՕ-232 Ե, լրաց. 23.06.15 ՀՕ-98 Ե)

«Հողված 2. Հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում նշված հասկացությունները օգտագործվում են հետևյալ իմաստով՝

ա) թանկարժեք մետաղներ՝ ոսկի, արծաթ, պլատին և պլատինե խմբի մետաղներ (պալադիում, իրիդիում, ռոդիում, ռուտենիում և օսմիում), որոնք կարող են գտնվել ցանկացած վիճակում, տեսքով (այդ թվում՝ բնակտորային և գտարկված տեսքով), ինչպես նաև հումքի, ծովվածքների, կիսաֆարրիկատների, արդյունաբերական արտադրանքի, քիմիական միացությունների, արտադրանքի (իրերի), այդ թվում ոսկերչական և այլ իրերի, մետաղադրամների, ջարդոնների և թափոնների տեսքով:

բ) թանկարժեք քարեր՝ բնական ադամանդներ, զմրուխտներ, սուտակ, շափյուղա և այլքսանդրիտներ, ինչպես նաև բնական մարգարիտներ անմշակ (բնական) և մշակված տեսքով, բացառիկ սաթե գոյացություններ: Թանկարժեք քարերի բնութագրերով (հատկություններով) արհեստական ծագման նյութերը չեն կարող դասակարգվել որպես թանկարժեք քարեր.

գ) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իր՝ թանկարժեք մետաղներից և դրանց համաձուլվածքներից պատրաստված իրեր, որոնք ունեն ոսկերչական և այլ իրերի հարգորոշման, հետազոտման և հարգադրոշմման ՀՀ կառավարության (այսուհետ՝ կառավարություն)՝ կողմից հաստատված պահանջներով սահմանված նվազագույն հարգից ոչ պակաս հարգ, այդ թվում՝ թանկարժեք քարերից, բնական կամ արհեստական ծագման կամ առանց դրանց այլ նյութերից, բացառությամբ՝ էմիսիա անցած (այդ թվում շրջանառությունից հանված) մետաղադրամներից, ինչպես նաև պետական պարգևներից, ներդիրներով տարբեր տեսակի դեկորատիվ մշակման օգտագործմամբ պատրաստված իրեր, կամ իրեր՝ պատրաստված թանկարժեք մետաղներից և (կամ) թանկարժեք քարերից ներդիրներով տարբեր տեսակի դեկորատիվ մշակման օգտագործմամբ բնական կամ արհեստական ծագման նյութերից:

դ) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի արտադրություն՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող իրի արտադրական գործընթաց.

ե) **թանկարժեք մետաղների գտարկում**՝ արդյունահանված թանկարժեք մետաղների մաքրման գործընթացը խառնուրդներից և հարակից քիմիական տարրերից՝ թանկարժեք մետաղների պարունակությունը հասցնելով այն հատկանիշներին, որոնք համապատասխանում են միջպետական ստանդարտների պահանջներին, և (կամ) Հայաստանի Հանրապետության պետական (ազգային) ստանդարտներին, և (կամ) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող տեխնիկական պայմաններին, և (կամ) որակի միջազգային չափանիշներին՝ ընդունված Լոնդոնի Թանկարժեք մետաղների ասոցիացիայի (LBMA) և Լոնդոնի պլատինի և պալադիումի (LPPM) շուկայի մասնակիցների կողմից.

զ) **թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք**՝ վաճառողի կողմից հրապարակային պայմանագրի կանոններին համապատասխան՝ անձնական, ընտանեկան, տնային կամ այլ օգտագործման համար նախատեսված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի առուվաճառք.

է) **թանկային ոսկի**՝ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ոսկի.

ը) **ստանդարտացված ձուլակտոր**՝ ցանկացած չափի և սույն օրենքով նախատեսված հարգերին համապատասխանող թանկարժեք մետաղից պատրաստված ձուլակտոր, որը արտադրվել է գտարկող կազմակերպությունում.

թ) **հարգ**՝ քիմիապես մաքուր թանկարժեք մետաղի զանգվածային խմբաքանակների քանակական պարունակությունը թանկարժեք մետաղի համաձուլվածքի մեկ հազար կշռային միավորի մեջ.

թա) **հարգորոշում**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մեջ թանկարժեք մետաղների ձուլվածքի հարգի որոշում կամ հաստատում

թբ) **հարգադրոշմ**՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված նմուշի նշան, որը դրվում է թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա, և որը հավաստում է այդ իրերի մեջ պարունակող թանկարժեք մետաղի հարգը

թգ) **հարգադրոշմում**՝ ոսկերչական և այլ իրերի վրա հարգի դրոշմում.

թդ) **տարբերանիշ**՝ դրոշմ, որը ցույց է տալիս թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգորոշողին և (կամ) հարգադրոշմողին.

թե) **անվանանիշ**՝ արտադրողի նշան, որի դրոշմվածքը դրվում է պատրաստված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա.

թզ) **տրոյական ունցիա**՝ թանկարժեք մետաղների զանգվածի չափման միավոր, որը հավասար է 31,1034807 գրամի.

թէ) **գտարկող կազմակերպություն**՝ օրենքին համապատասխան՝ թանկարժեք մետաղների

գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրություն իրականացնող կազմակերպություն.

թը) **թանկարժեք մետաղների դիլերներ**՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված առուվաճառք իրականացնող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք, այդ թվում՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնող անձինք.

ժ) **թանկարժեք մետաղների ջարդոն**՝ արտադրանք (իրեր) թանկարժեք մետաղներից և դրանց ձուլվածքներից, դրա մասեր, որոնք դարձել են անպիտան կամ կորցրել են իրենց սպառողական հատկանիշները և (կամ) գործառնական նշանակությունը, չվերականգնվող խտտան, որոնք առաջացել են այդպիսի արտադրանքի (իրերի) արտադրության ընթացքում, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներ պարունակող հումքի, նյութերի, կիսաֆաբրիկատների մնացորդներ, որոնք առաջացել են արտադրության և կամ օգտագործման ընթացքում, և որոնք հիմնականում օգտագործվել են թանկարժեք մետաղներ արդյունահանելու համար:»:

Հոդված 6.

Հարգորոշումը և հարգադրոշմումը, ինչպես նաև այդ գործունեության կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

;

1. Հայաստանի Հանրապետությունում թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշումը և հարգադրոշումը և դրանց հետ կապված գործողությունները կատարելու իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ստացած անհատ ձեռնարկատերերը և իրավաբանական անձինք:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման հետ կապված գործողություններ են նաև՝

ա) հակազդուկների պատրաստումը:

բ) ստուգիչ տարրալուծումները:

գ) քիմիական տարրալուծումները:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված հարգերից ցածր հարգ, պետք է հարգադրոշմվեն տվյալ հարգին ամենամոտ ցածր հարգով:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված նվազագույն հարգից ցածր հարգ, ենթակա չեն հարգադրոշման և չեն կարող իրացվել որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր:

4. Արգելվում է հարգադրոշմել ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված և թանկարժեք մետաղներով պատված իրերը:

5. Թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքներից պատրաստված իրերը, որոնք պատված են այլ թանկարժեք մետաղներով, պետք է հարգադրոշմվեն իրի հիմնական մետաղի հարգով:

6. Արգելվում է անընթեռնելի հարգադրոշմ, տարբերանիշ և անվանանիշ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառքը:

7. Պարտադիր հարգադրոշման ենթակա չեն՝

ա) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված պատմական կամ հնագիտական արժեք ներկայացնող իրերը, ինչպես նաև մետաղադրամները, շքանշաններն ու մեդալները:

բ) գիտական, բժշկական, արտադրական և այլ հատուկ նպատակների համար թանկարժեք մետաղներից պատրաստված գործիքները, սարքերը, լաբորատոր սպասքը:

գ) զենքի, կենցաղի, կրոնական ծիսակատարությունների համար հոգևորականների կողմից կիրառվող և նման այլ առարկաների վրա թանկարժեք մետաղներով արված դրվագազարդերը:

դ) մինչև 1,5 գրամ կշիռ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, ընդ որում՝ արծաթից պատրաստված մինչև 3 գրամ կշիռ ունեցող իրերը:

ե) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նրբահյուս իրերը, որոնք հնարավոր չէ դրոշմել:

զ) հետագա մշակման ենթակա նախապատրաստվածքները և բոլոր այն անավարտ իրերը՝ որոնց վրա դեռևս կավելացվեն թանկարժեք մետաղներից և (կամ) այլ մասեր,

ինչպես նաև նրբաթերթ թանկարժեք մետաղները, արտադրական ձուլվածքները, թափոնը և ջարդոնը:

է) սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա» կետով նախատեսված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը:

Ց. Հարգադրոշմների, տարբերանիշերի և անվանանիշերի ձևերը, չափերը, նկարագրությունը, ինչպես նաև դրանց պատրաստման, հաշվառման և տնօրինման կարգը հաստատում է կառավարությունը:

9. Հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնող անձինք պարտավոր են՝

ա) պահպանել կառավարության սահմանած համապատասխան տեխնիկական պահանջները և գործունեության պայմանները:

բ) ունենալ կառավարության սահմանած կարգով լիազոր մարմնում գրանցված տարբերանիշ:

10. Հարգորոշմամբ և հարգադրոշմամբ զբաղվող անձանց աշխատակիցները պետք է ունենան համապատասխան որակավորում:

(6-րդ հոդվածը լրաց. 23.06.15 ՀՕ-98-Ն)

«Հոդված 6. Հարգորոշումը և հարգադրոշմումը, ինչպես նաև այդ գործունեության կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի Հայաստանի Հանրապետությունում հարգորոշումը և հարգադրոշմումը և դրանց հետ կապված գործողությունները կատարելու իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով ծանուցման ենթակա գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձիք, անհատ ձեռնարկատերերը, ինչպես նաև պետական և համայնքային հիմնարկները, որոնք օրենքով սահմանված կարգով ներկայացրել են ծանուցում, և ծանուցման ենթակա գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքը օրենքով սահմանված կարգով չի մերժվել:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի Հայաստանի Հանրապետությունում հարգորոշումը և հարգադրոշմումը և դրանց հետ կապված գործողություններ կատարելը արգելվում է այն անձանց, ինչպես նաև պետական և

համայնքային հիմնարկներին, որոնք միաժամանակ իրականացնում են հարգորոշման և հարգադրոշման ենթակա ապրանքների արտադրություն կամ ներմուծում:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման հետ կապված գործողություններ են նաև՝

ա) հակազդուկների պատրաստումը.

բ) ստուգիչ տարրալուծումները.

գ) քիմիական տարրալուծումները:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրված կամ Հայաստանի Հանրապետություն «Բացթողում ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը պետք է հարգորոշվեն, հարգադրոշմվեն, ունենան տարբերանիշ և անվանանիշ, համապատասխանեն այն հարգերին, որոնք սահմանված են թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման պահանջներով:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգերը, հարգորոշման և հարգադրոշման պահանջները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնց հարգադրոշմը ցածր է համապատասխան թանկարժեք մետաղի համար սահմանված նվազագույն հարգադրոշմից, ինչպես նաև այն իրերը, որոնք պատրաստված են ոչ թանկարժեք մետաղների կիրառմամբ, ենթակա չեն հարգադրոշման և իրացման որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր: Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված թանկարժեք մետաղների համար սահմանված նվազագույն հարգից ցածր հարգ, ենթակա չեն հարգադրոշմման և չեն կարող իրացվել որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր:

Սույն հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունում նշված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման ու հարգադրոշման հանդեպ

պահանջներով կարող են նախատեսված լինել թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի պատրաստման ժամանակ ոչ թանկարժեք մետաղների կիրառման դեպքեր:

4. Արգելվում է հարգադրոշմել ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված և թանկարժեք մետաղներով պատված իրերը:

5. Թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքներից պատրաստված իրերը, որոնք պատված են այլ թանկարժեք մետաղներով, պետք է հարգադրոշմվեն իրի հիմնական մետաղի հարգով:

6. Արգելվում է անընթեռնելի հարգադրոշմ, տարբերանիշ և անվանանիշ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրաձախ առուվաճառքը:

7. Պարտադիր հարգադրոշմման ենթակա չեն՝

ա) պետական մրցանակները, մետաղադրամերը, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված կենցաղային արտադրանքի մնացորդները, որոնք ներկայացված են տարբեր ձևերով.

բ) ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված գրիչների թանկարժեք մետաղներից փետուրները,

գ) մակագրի համար նախատեսված թանկարժեք մետաղներից թիթեղների կամ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված գրքերի, ալբոմների, թղթապանակների և նմանատիպ իրերի կազմերը,

դ) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, որոնք ունեն պատմական կամ հնագիտական նշանակություն, հայրենական և օտարերկրյա արտադրության թանկարժեք մետաղներից զտարկված ձուլակտորները (այդ թվում՝ բանկային ոսկին և ստանդարտացված ձուլակտորը), թանկարժեք մետաղների բնակտորները, թերթավոր ոսկին, թերթավոր արծաթը, մանր նախշերը և մանր զարդերը, որոնք պատրաստված են իրերի վրա պլատինից, ոսկուց, պալադիումից և / կամ արծաթից դրվագազարդման միջոցով, սարքերը, լաբորատոր տարաները և թանկարժեք մետաղից պատրաստված, գիտական, արտադրական ու բժշկական նպատակների համար նախատեսված այլ իրեր.

ե) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, որոնք ունեն Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետության անվանական դրոշմի դրոշմվածք և հարգորոշիչ դրոշմ.

զ) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, որոնց հանդեպ գործում են միջազգային պայմանագրեր, որոնք նախատեսում են Հայաստանի Հանրապետության և Եվրասիական տնտեսական միության անդամ չհանդիսացող պետության հարգադրոշմի փոխադարձ ճանաչում, և ունեն այդ պետության անվանական դրոշմի դրոշմվածք և հարգորոշիչ դրոշմ:

8. Հարգադրոշմների, տարբերանիշերի և անվանանիշերի ձևերը, չափերը, նկարագրությունը, ինչպես նաև դրանց պատրաստման, հաշվառման և տնօրինման կարգը հաստատում է կառավարությունը:

9. Հարգորոշման և հարգադրոշմման գործունեություն իրականացնող անձինք պարտավոր են՝

ա) պահպանել կառավարության սահմանած համապատասխան տեխնիկական պահանջները և գործունեության պայմանները.

բ) ունենալ կառավարության սահմանած կարգով լիազոր մարմնում գրանցված տարբերանիշ:

10. Հարգորոշմամբ և հարգադրոշմմամբ զբաղվող անձանց, ինչպես նաև պետական և համայնքային հիմնարկների աշխատակիցները պետք է ունենան համապատասխան որակավորում:»:

Հոդված 8. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքը (վերնագիրը փոփ. 26.05.08 ՀՕ-93-Ն)

1. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրաձախ առուվաճառքն անհրաժեշտության դեպքում կարող է կանոնակարգվել կառավարության հաստատած կանոններով:

2. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրաձախ առուվաճառքը կարող է իրականացվել միայն նրանց վրա օրենքով սահմանված կարգով հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայության դեպքերում, բացառությամբ սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 7-րդ մասի «ա», «բ», «գ», «դ», «ե» կետերում նշված իրերի, ինչպես նաև «է» կետով նախատեսված այն դեպքի, երբ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգորոշելուց հետո ներմուծողի հայեցողությամբ դրանց վրա ամրացնում են իրենց տարբերանիշով դրոշմված կախոց:

«2. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրաձախ առուվաճառքը իրականացվում է միայն նրանց վրա օրենքով սահմանված կարգով հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայության դեպքերում, բացառությամբ սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված իրերի:

Երեսակված թանկարժեք քարերի վաճառքը իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ֆիզիկական անձանց իրականացվում է յուրաքանչյուր թանկարժեք քարի կամ միասնական փաթեթում ներառված 2 և ավելի երեսակված թանկարժեք քարերի խմբաքանակի հավաստագրի առկայության դեպքում:

Հավաստագրի տրամադրման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:»:

3. Եթե սույն օրենքով պարտադիր հարգորոշման և հարգադրոշմման ենթակա թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա առկա հարգադրոշմը և տարբերանիշը չի համապատասխանում սույն օրենքով նախատեսված պահանջներին, ապա այդ իրերի հարգորոշման, հարգադրոշմման պարտականությունը կրում է մանրաձախ առուվաճառք իրականացնող անձը՝ իր հաշվին:

4. Մանրաձախ առուվաճառքի ենթակա թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը պարտադիր պետք է կրեն թանկարժեք մետաղի հարգը, կշիռը, իսկ եթե այդ իրերի վրա առկա են թանկարժեք քարեր, ապա այդ քարերի կշռի և որակի բնութագրերի մասին՝ տեղեկություններ պարունակող պիտակ:

5. Թանկարժեք մետաղների ջարդոնների և թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նախապատրաստվածքների մանրաձախ առուվաճառքի կարգը՝

կապված հարգորոշման և (կամ) հարգադրոշման հետ, սահմանում է կառավարությունը:

6. Սույն օրենքով սահմանված մանրաձախ առուվաճառքի հետ կապված պայմանների կատարման պարտականությունը կրում է մանրաձախ առուվաճառք իրականացնող անձը:

(8-րդ հոդվածը փոփ. 26.05.08 ՀՕ-93-Ն, խմբ. 23.06.15 ՀՕ-98-Ն)

Հոդված 9. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի, ջարդոնների և նախապատրաստվածքների ներմուծումն ու արտահանումը

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծելիս, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասով նշված դեպքերի, ենթակա են սույն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման և հարգադրոշման՝ հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից: Նշված ռեժիմով ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման պարտականությունը կրում է ներմուծողը: Ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնող անձանց ընտրությունը կատարում է ներմուծողը:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը կարող են «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծվել առանց սույն օրենքով հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից դրված հարգադրոշմի, եթե՝

ա) այդ իրերը կրում են արտադրող երկրի հարգեր, որոնք համապատասխանում են սույն օրենքով սահմանված հարգերին և դրանց նկատմամբ կիրառվող պահանջներին: Այս դեպքում ներմուծողը թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը (խմբաքանակը) մաքսային հսկողության ներքո ներկայացնում է հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնող անձանց՝ հարգորոշման նպատակով: Վերջիններս ներկայացված իրերը (խմբաքանակը) հարգորոշելուց հետո դրանց վրա ներմուծողի հայեցողությամբ կամ դրոշմում են իրենց տարբերանիշը կամ դրանց վրա ամրացնում են իրենց տարբերանիշով դրոշմված կախոց, որոնց համար տալիս են համապատասխան տեղեկանք:

բ) այդ իրերը ներառված են սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի յոթերորդ մասում.

գ) այդ իրերը ներմուծվում են ֆիզիկական անձանց կողմից և չեն գերազանցում «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա կառավարության սահմանած ակնհայտ առևտրային քանակության նվազագույն չափը:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված այլ մաքսային ընթացակարգերով բաց թողնված ներմուծման ժամանակ հարգի առկայությունը պարտադիր չէ:

4. Թանկարժեք մետաղների ջարդոնները և թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նախապատրաստվածքները ներմուծելիս հիմք է ընդունվում այդ իրերի քանակը, տեսակը, հարգը և կշիռը հավաստող տեղեկանքը, որը տրամադրում է հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեության իրականացման ծանուցում ներկայացրած անձինք:

5. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի արտահանման, բացառությամբ Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետությունների ժամանակ այդ իրերի վրա հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայությունը պարտադիր չէ:

«Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 7-րդ մասի գ) կետով նախատեսված իրերը, որոնք ներմուծվել են Հայաստանի Հանրապետության տարածք «Բացթողում ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով, վաճառքի նպատակով Եվրասիական տնտեսական միության այլ անդամ պետության տարածք տեղափոխելիս ենթակա են դրոշմավորման Հայաստանի Հանրապետության հարգադրոշմով:»:

(9-րդ հոդվածը փոփ., խմբ. 23.06.15 ՀՕ-98-Ն, փոփ. 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԾԱՆՈՒՑԵԼԸ

(վերնագիրը փոփ. 08.12.10 ՀՕ-232 Ն, խմբ. 13.11.15 ՀՕ-129 Ն)

«ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԵՐԱՔԵՐՅԱԼ ԾԱՆՈՒՑԵԼԸ ԵՎ ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՔԱՐԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ, ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԵՎ ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՔԱՐԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ, ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՌԵԵՍՏՐԸ»

**Հոդված 11. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման գործունեության իրականացման վերաբերյալ ծանուցումը
(վերնագիրը խմբ. 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)**

1. Ցանկացած անձ, որը ցանկանում է զբաղվել թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման գործունեությամբ, պարտավոր է այդ մասին ծանուցել Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությանը:

2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման, մանրածախ առուվաճառքի նկատմամբ ստուգումներն ու հսկողությունն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ փաստաթղթային հսկողության և տեղում ստուգումների միջոցով: Դրանց արդյունքներով կիրառվում են օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեություն իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցում ներկայացրած անձին հաշվառելուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, լիազոր մարմինն այդ մասին տեղյակ է պահում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմիններին՝ վերջիններիս տրամադրելով թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեությամբ զբաղվող անձանց տարբերանիշերի արտատիպերը:

(11-րդ հոդվածը խմբ. 13.11.15 ՀՕ-129-Ն)

«Հոդված 11՝ . Թանկարժեք մետաղների արտադրություն, թանկարժեք քարերի մշակում, թանկարժեք մետաղների եվ թանկարժեք քարերի շրջանառություն, իրականացնող անձանց ռեեստրը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում թանկարժեք մետաղների արտադրություն, թանկարժեք քարերի մշակում, թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի շրջանառություն իրականացնող իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի հաշվառման նպատակով վարվում է ռեեստր:

2. Իրավաբանական անձինք և անհատ ձեռնարկատերերը, որոնք իրականացնում են թանկարժեք մետաղների արտադրություն, թանկարժեք քարերի մշակում, թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի շրջանառություն, պետք է կանգնեն հաշվառման ռեեստրում:

3. Սույն հոդվածի առաջին մասով սահմանված ռեեստրի վարումն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր մարմինն իր կողմից հաստատված ռեեստրի վարման և հաշվառման կանգնելու կարգին համապատասխան:

Հոդված 12. Սույն օրենքի խախտումների համար կիրառվող պատասխանատվության միջոցները

Սույն օրենքի խախտման դեպքում լիազոր մարմինը կիրառում է պատասխանատվության հետևյալ միջոցները.

ա) տուգանք.

բ) ծանուցում ներկայացրած անձի ծանուցման ենթակա գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքի կասեցում.

գ) ծանուցում ներկայացրած անձի ծանուցման ենթակա գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքի դադարեցում.

դ) մասնագիտական որակավորումից զրկում:

Հոդված 13. Տուգանքը

~~1. Տուգանքը կիրառում և գանձում է լիազոր մարմինը: Եթե տուգանվող անձը համաձայն չէ տուգանքի կիրառման վերաբերյալ լիազոր մարմնի որոշման հետ, ապա լիազոր մարմինը տուգանքը գանձելու հայցով դիմում է դատարան:~~

~~2. Տուգանքը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, 200.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի երկրորդ և երրորդ, հինգերորդ, 6-րդ հոդվածի երկրորդ, հինգերորդ և վեցերորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:~~

3. Տուգանքը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, 50.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի երկրորդ, երրորդ և չորրորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

4. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հինք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 600.000 դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի երրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հինք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 300.000 դրամի չափով:

6. (մասն ուժը կորցրել է 21.12.15 ՀՕ 7 Լ)

(13-րդ հոդվածը լրաց. 08.12.10 ՀՕ 232 Լ, փոփ. 21.12.15 ՀՕ 7 Լ)

Հոդված 16. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սահմանված հարգերը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող իրերի արտադրության և շրջանառության համար սահմանվում են Հավելվածում նշված հարգերը՝ ըստ մետրական համակարգի:

2. Հավելվածում նշված հարգերից թանկարժեք մետաղների փաստացի հարգերի թույլատրելի երկկողմանի +/ շեղման առավելագույն չափը, հաշվի առնելով նաև զրոհանյութի հարգը, սահմանվում է՝

ա) ոսկու համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/ 3 միավոր (585 հարգի ոսկյա իրերի համար բացասական շեղում չի թույլատրվում):

բ) արծաթի համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/ 5 միավոր:

գ) պլատինի և պալադիումի համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/ 10 միավոր:

դ) մանրանախշ, բազմաթիվ զրդվածք ունեցող նրբահյուս (ֆիլիգրան) արծաթյա իրերում թույլատրվում է հարգի շեղում՝ մինչև +/ 20 միավոր:

3. Հայաստանի Հանրապետությունում չգործող հարգերով թանկարժեք մետաղներից իրերի արտադրությունը թույլատրվում է, եթե այդ իրերը նախատեսված են արտահանման կամ ոչ մանրածախ առուվաճառքի նպատակների համար, և այդպիսի պայման առկա է պատվիրատու-արտադրող (կամ մատակարարող) կողմերի միջև կնքված պայմանագրում (այլ փաստաթղթում):

Հավելված
«Թանկարժեք մետաղների մասին»
Հայաստանի Հանրապետության օրենքի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՐՈՒՄ ՍԱՀՄԱՆ ԿԱԾ ՀԱՐԳԵՐԸ

Ոսկր	Արժաթ	Պլատին	Պալադիում
375	800	900	500
416	830	950	850
500	875		
583	925		
585	960		
750	999		
916			
958			
999			
999.9			

(հավելվածը լրաց. 23.06.15 ՀՕ 98-Ն)